

Шановні батьки!

У цьому посібнику ми просто та доступно подаємо матеріал з фонетики та граматики англійської мови, який вивчається у початкових та середніх класах загальноосвітньої школи, щоб у Вас завжди була можливість допомогти Вашій дитині, якщо у неї виникнуть певні труднощі у засвоєнні тієї чи іншої теми або вона пропустить уроки. Учня старших класів посібник також стане у пригоді, якщо потрібно буде повторити граматичний матеріал, який вивчався у молодших класах.

У нашому посібнику всі пояснення подані у простій і зрозумілій формі, правила ілюстровані прикладами українською та англійською мовами, запропоновані схеми і таблиці полегшать сприймання граматичних тем.

Дуже важливо на самому початку вивчення англійської мови навчити дитину правильно вимовляти англійські звуки. Ваша дитина повинна вміти самостійно прочитати транскрипцію того чи іншого англійського слова. У розділі «Фонетична транскрипція» нашого посібника Ви знайдете роз'яснення до цієї теми, а також аудіокурс, який допоможе Вашій дитині навчитися правильно вимовляти англійські звуки та читати англійську транскрипцію.

Бажаємо успіхів Вам і Вашій дитині!

Умовні англійські скорочення

V — Verb (дієслово)

V¹ — дієслово в першій формі (інфінітив без частки to)

V² — дієслово у другій формі (Past Simple (Indefinite))

V³ — дієслово в третій формі (дієприкметник минулого часу)

АНГЛІЙСЬКИЙ АЛФАВІТ

І ЗВУКОВІ ЗНАЧЕННЯ ЙОГО БУКВ

N з/п	Друковані букви	Писані букви	Вимова
1.	Aa	<i>A a</i>	[eɪ]
2.	Bb	<i>B b</i>	[bi:]
3.	Cc	<i>C c</i>	[si:]
4.	Dd	<i>D d</i>	[di:]
5.	Ee	<i>E e</i>	[i:]
6.	Ff	<i>F f</i>	[ef]
7.	Gg	<i>G g</i>	[dʒi:]
8.	Hh	<i>H h</i>	[eɪtʃ]
9.	Ii	<i>I i</i>	[aɪ]
10.	Jj	<i>J j</i>	[dʒeɪ]
11.	Kk	<i>K k</i>	[keɪ]
12.	Ll	<i>L l</i>	[el]
13.	Mm	<i>M m</i>	[em]
14.	Nn	<i>N n</i>	[en]
15.	Oo	<i>O o</i>	[əʊ]
16.	Pp	<i>P p</i>	[pi:]
17.	Qq	<i>Q q</i>	[kju:]
18.	Rr	<i>R r</i>	[ɑ:]
19.	Ss	<i>S s</i>	[es]
20.	Tt	<i>T t</i>	[ti:]
21.	Uu	<i>U u</i>	[ju:]
22.	Vv	<i>V v</i>	[vi:]
23.	Ww	<i>W w</i>	[ˈdʌblju:]
24.	Xx	<i>X x</i>	[eks]
25.	Yy	<i>Y y</i>	[waɪ]
26.	Zz	<i>Z z</i>	[zed]

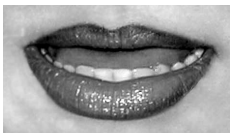
ФОНЕТИЧНА ТРАНСКРИПЦІЯ

В англійській мові багато слів читаються не так, як пишуться, і тому дуже важливо навчитися правильно читати транскрипцію слів. Більшість знаків фонетичної транскрипції є латинськими літерами, і лише для позначення деяких звуків використовуються особливі знаки.

Знаки фонетичної транскрипції пишуться у квадратних дужках: []. Довгий голосний звук позначається двокрапкою: [:]. При вимові голосного звука з двокрапкою, його потрібно трохи подовжити.

Знак ['], який ставиться перед складом, означає, що цей склад є наголошеним, тобто вимовляється більш інтенсивно, ніж інші склади слова. Знак наголосу, який ставиться перед складом унизу, є другорядним наголосом, тобто цей склад теж є наголошеним, але вимовляється менш інтенсивно, ніж той, перед яким ставиться верхній (основний) знак наголосу.

Вимова англійських голосних

[ʌ] — короткий голосний звук, вимовляється як український звук [а] у слові «ставок»
Положення губ при вимові [ʌ]

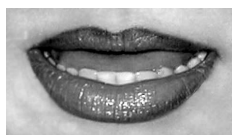
[ɑ:] — довгий голосний звук, подібний до українського звука [а] у слові «майже»
Положення губ при вимові [ɑ:]

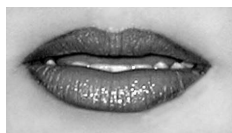
[ɪ] — короткий голосний звук, вимовляється як український звук [і] у слові «літак»
Положення губ при вимові [ɪ]

[i:] — довгий голосний звук, вимовляється як український звук [і] у слові «вічний»
Положення губ при вимові [i:]

[e] — короткий голосний звук, подібний до українського звука [e] у слові «плем'я»
Положення губ при вимові [e]

[ə] — короткий ненаголошений звук, схожий на український звук [e] у слові «море»
Положення губ при вимові [ə]

[ɜ:] — довгий голосний звук, середній між українськими звуками [e] і [o]
Положення губ при вимові [ɜ:]

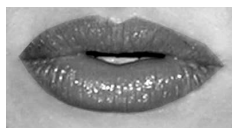
[æ] — короткий голосний звук, середній між українськими звуками [e] і [a], але ближчий до [a]
Положення губ при вимові [æ]

[ɐ] — короткий голосний звук, середній між українськими звуками [a] і [o], але ближчий до [o]
Положення губ при вимові [ɐ]

[ɔ:] — довгий голосний звук, подібний до українського звука [o] у слові «Оля»
Положення губ при вимові [ɔ:]

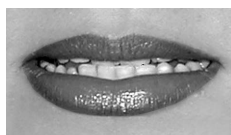
[ʊ] — короткий голосний звук, подібний до українського звука [y] у слові «узбережжя»
Положення губ при вимові [ʊ]

[u:] — довгий голосний звук, подібний до українського звука [y] у слові «учень»
Положення губ при вимові [u:]

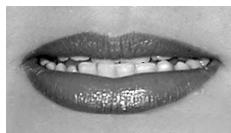
Вимова англійських приголосних

- [b] — вимовляється як український твердий звук [б] у слові «банан». Не можна оглушувати цей звук перед глухими приголосними і в кінці слова
- [p] — вимовляється як український твердий звук [п] у слові «пальто»
- [d] — подібний за звучанням до українського твердого звука [д], але кінчик язика торкається альвеол¹, а не зубів, як при вимові українського звука [д]
- [t] — подібний за звучанням до українського твердого звука [т], але кінчик язика торкається альвеол, а не зубів
- [k] — глухий приголосний звук, який вимовляється як український твердий звук [к] у слові «коло»
- [g] — дзвінкий приголосний звук, подібний до українського звука [г] у слові «ганок»; у кінці слова не оглушується

[s] — глухий приголосний звук, подібний до українського звука [с]; при вимові цього звука кінчик язика треба трохи підняти

Положення губ при вимові [s]

[z] — дзвінкий приголосний звук, подібний за звучанням до українського звука [з], проте при його вимові кінчик язика треба трохи підняти; перед глухими приголосними і в кінці слова не оглушується

Положення губ при вимові [z]

- [h] — глухий приголосний звук, вимовляється як придиховий початок голосного, який йде за ним; язик не бере участі в утворенні цього звука, а в момент його вимови займає положення для вимови наступного після [h] голосного; цей звук не можна вимовляти як український звук [х]
- [f] — глухий приголосний звук, подібний за звучанням до українського звука [ф] у слові «фабрика»

¹ Альвеоли — ряд опуклостей, який знаходиться одразу за верхніми зубами

[v] — дзвінкий приголосний звук, який вимовляється як український звук [в] у слові «веселка»; цей звук не можна оглушувати перед глухими приголосними і в кінці слова, тобто вимовляти його як [f]

[z] — вимовляється як український звук [ж] у слові «жай-воронок»

Положення губ при вимові [z]

[ʃ] — вимовляється як український звук [ш] у слові «шахи», але є більш м'яким

Положення губ при вимові [ʃ]

[l] — вимовляється як український звук [л] у слові «літо»

[m] — вимовляється як український звук [м] у слові «мама»

[n] — схожий на український звук [н] у слові «ніч», але кінчик язика торкається альвеол, а не зубів

[ŋ] — носовий звук, який не має аналога в українській мові; язик знаходиться у положенні для вимови англійських звуків [k], [g], потрібно вимовити звук, видихаючи повітря через ніс

[ɾ] — в українській мові немає аналогічного звука; язик ставиться у положення для вимови українського звука [ж], але вимовляється український звук [р]

[w] — в українській мові немає аналогічного звука; губи знаходяться у положенні для вимови українського звука [о], не стуляючи губ вимовляємо український звук [в]. [w] не можна замінювати звуком [v]; щоб уникнути цього, потрібно не торкатися нижньою губою верхніх зубів

Положення губ при вимові [w]

[j] — короткий приголосний звук, вимовляється як український звук [й] у слові «Кий»

[dʒ] — подібний за вимовою до українського звука [дж] у слові «бджілка»; [dʒ] вимовляється зливо, як один звук; в кінці слова не оглушується

[tʃ] — схожий на український звук [ч] у слові «чай», проте трохи твердіший

[θ] — в українській мові немає аналогічного звуку; кінчик язика знаходиться між верхніми і нижніми зубами і виступає вперед не більше, ніж на 2-3 міліметри; нижня губа не торкається верхніх зубів; повітря продувається крізь вузьку щілину, яка утворюється між верхніми зубами і поверхнею переднього краю язика; цей звук — глухий. Не можна замінювати звук [θ] українськими звуками [с], [т], [тс], [ф]

Положення язика при вимові [θ]

[ð] — вимовляється так само, як звук [θ], але є дзвінким звуком; не слід замінювати [ð] українськими звуками [з], [д], [дз], [в], [л]

Положення язика при вимові [ð]

АУДІОКУРС. ФОНЕТИЧНА ТРАНСКРИПЦІЯ

I. Вимова англійських голосних звуків

Прослухайте, як вимовляються англійські голосні, та прочитайте їх за диктором.

1) [ʌ]	11) [ʊ]
2) [ɑ:]	12) [u:]
3) [ɪ]	13) [eɪ]
4) [i:]	14) [ɪə]
5) [e]	15) [ɔɪ]
6) [ə]	16) [εə]
7) [z:]	17) [ʊə]
8) [æ]	18) [əʊ]
9) [ɒ]	19) [aʊ]
10) [ɔ:]	20) [ˈaʊə]

II. Вимова англійських приголосних звуків

Прослухайте, як вимовляються англійські приголосні, та прочитайте їх за диктором.

1) [b]	13) [ʃ]
2) [p]	14) [l]
3) [d]	15) [m]
4) [t]	16) [n]
5) [k]	17) [ŋ]
6) [g]	18) [r]
7) [s]	19) [w]
8) [z]	20) [j]
9) [h]	21) [dʒ]
10) [f]	22) [tʃ]
11) [v]	23) [θ]
12) [ʒ]	24) [ð]

Вправа I

Прочитайте за диктором.

1) [ʌ] — [ɑ:]	10) [ʊə] — [əʊ]	19) [m]
2) [ɪ] — [i:]	11) [aʊ] — [ʼaʊə]	20) [n] — [ŋ]
3) [e] — [ə] — [ɜ:]	12) [b] — [p]	21) [r]
4) [æ]	13) [d] — [t]	22) [w]
5) [ɒ] — [ɔ:]	14) [s] — [z]	23) [j]
6) [ʊ] — [u:]	15) [h]	24) [dʒ]
7) [eɪ] — [iə]	16) [f] — [v]	25) [ʃ] — [tʃ]
8) [ɔɪ]	17) [ʒ]	26) [θ] — [ð]
9) [ɛə]	18) [l]	27) [k] — [g]

Вправа II

Прочитайте за диктором.

- 1) [ʌ]
[ʌp], [bʌs], [nʌt], [plʌs], [mʌst], [ʼdʌstə], [bʌt], [drʌm], [kʌp], [lʌk]
- 2) [ɑ:]
[kɑ:], [pɑ:k], [ska:f], [fa:m], [ba:k], [sta:], [ja:d], [fa:], [la:st], [la:dʒ]
- 3) [ɪ]
[ɪt], [ɪz], [ɪn], [bɪg], [lɪtl], [mɪlk], [lɪp], [sɪks], [hɪz], [lɪft]
- 4) [i:]
[hi:], [ʃi:], [mi:], [tri:], [gri:n], [ri:d], [stri:t], [fi:t], [spi:k], [i:t]
- 5) [e]
[dres], [bed], [pen], [pensl], [ten], [left], [red], [lesn], [get], [men]
- 6) [ɜ:]
[hɜ:], [bɜ:d], [gɜ:l], [tɜ:n], [pɜ:s], [ʼsɜ:neɪm], [pɜ:pl], [ʼsɜ:kəs], [fɜ:], [tɜ:m]
- 7) [æ]
[mæp], [læmp], [bæd], [flæg], [hæt], [flæt], [stænd], [kæt], [blæk], [ræt]
- 8) [ə]
[ʼti:ʃə], [ʼdɒktə], [ʼfa:mə], [ʼdɪmə], [ʼsʌpə], [ʼwɜ:kə], [ʼletə], [ʼkʊkə],
[ʼweðə], [ʼba:bə]
- 9) [ɒ]
[nɒt], [klɒk], [dɒg], [ɒn], [stɒp], [bɒks], [pɒt], [drɒp], [tɒp], [ʼpɒpi]

- 10) [ɔ:]
[fɔ:k], [drɔ:], [fɔ:], [dɔ:], [flɔ:], [bɔ:l], [spɔ:t], [ˈkɔ:nə], [smɔ:l], [lɔ:n]
- 11) [ʊ]
[bʊk], [lʊk], [fʊt], [kʊk], [gʊd], [pʊt], [hʊk], [wʊd], [sʊt], [tʊk]
- 12) [u:]
[ru:m], [sku:l], [fru:t], [spu:n], [blu:], [ku:l], [tu:], [zu:], [ru:l], [fu:d]
- 13) [ju:]
[pju:pl], [ˈstju:dənt], [tju:b], [nju:], [fju:], [ˈmju:zɪk], [vju:], [mju:l],
[tju:n], [ju:z]
- 14) [eɪ]
[feɪs], [neɪm], [teɪk], [meɪk], [leɪk], [skeɪt], [pleɪt], [pleɪs], [reɪs], [keɪk]
- 15) [ɔɪ]
[bɔɪ], [tɔɪ], [nɔɪz], [mɔɪst], [sɔɪl], [pɔɪnt], [spɔɪl], [fɔɪl], [hɔɪst], [mɔɪl]
- 16) [ɪə]
[nɪə], [tɪə], [hɪə], [dɪə], [prɪə], [brɪə], [lɪə], [fɪə], [ˈnɪəlɪ], [ˈθɪətə], [ˈzɪərəʊ]
- 17) [ɛə]
[ʃɛə], [hɛə], [ðɛə], [skwɛə], [fɛə], [rɪˈpeə], [preə], [reə], [weə], [prɪˈpeə]
- 18) [ʊə]
[pʊə], [mʊə], [spʊə], [bʊə], [ˈpʊəlɪ], [ʃʊə], [ˈpʊənɪs], [ˈʃʊəlɪ]
- 19) [aʊ]
[maʊs], [klaʊd], [raʊnd], [aʊt], [saʊnd], [haʊs], [praʊd], [laʊd],
[ˈmaʊntɪn], [faʊnd]
- 20) [ˈaʊə]
[ˈflaʊə], [ˈsaʊə], [ˈaʊə], [ˈfaʊə], [ˈskaʊə], [ˈʃaʊə]
- 21) [əʊ]
[gəʊ], [nəʊ], [ləʊ], [pəʊst], [sləʊ], [bəʊt], [kəʊt], [gəʊt], [ləʊf], [səʊf]

Вправа III

Прочитайте за диктором.

- 1) [b]
[bi:], [bɔ:l], [bed], [bæŋk], [bæk], [ˈbeɪbɪ], [ˈbɑ:lɪ], [bi:t], [brɪˈfɔ:],
[ˈblækbo:d]
- 2) [p]
[pen], [pɑ:t], [ˈpʌpɪ], [pju:pl], [pʊl], [pʊʃ], [pɔt], [pi:pl], [pɔ:], [pjuə]
- 3) [d]
[deɪ], [daʊn], [dɔ:], [di:p], [ˈdju:tɪ], [dɔg], [dʌst], [ˈdraɪvə], [deɪt], [drɒp]